

**Գագիկ Արամի Խաչատրյանի «Մանկական հասակում ատամների կարիեսի և նրա բարդությունների բուժման արդյունավետության համեմատական վերլուծությունը»
թեմայով ԺԴ. 00. 12 «Ստոմատոլոգիա» մասնագիտությամբ բժշկական
գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճանի հայցման համար ներկայացված
ատենախոսության վերաբերյալ պաշտոնական ընդդիմախոսի**

ԿԱՐԾԻՔ

Ատենախոսության արդիականությունը.

Ատամների կարիեսի վերջին առաջընթացի լույսի ներքո ատամների կարիեսի բուժման պարադիգմայում փոփոխություն է տեղի ունեցել ախտահարված հյուսվածքների ոչ ընտրողաբար ամբողջական հեռացումից դեպի ավելի նվազագույն ինվազիվ միջամտություններ:

Ներկայումս կարիեսը համարվում է հիվանդություն, որն առաջանում է ատամի կարծր հյուսվածքների դեմիներալիզացիայի և ռեմիներալիզացիայի անհավասարակշռությունից՝ ատամնափառի կենսաթաղանթի նյութափոխանակության հետևանքով և տարածվում է սննդային շաքարներով: Այսպիսով, նրանց բուժումը կենտրոնանում է կենսաթաղանթի և կարիեսոգեն միջավայրի վերահսկման վրա, ինչը հանգեցնում է ոչ թե ախտահարված հյուսվածքի վերացմանը, այլ դեմինալիզացմանը:

Կաթնատամների կարիեսի իդեալական բուժման ժամանակ ստոմատոլոգները ձգտում են պաշտպանել ատամների կենսունակությունը և ապահովել նրանց անսիմպտոմ պահպանումը բերանի խոռոչում մինչ փոփոխվելը: Այսօր նվազագույն ինվազիվ և կենսաբանական բուժման եղանակները, ի տարբերություն ավանդական վերականգնողական մոտեցումների, որոնցում ատամը վերականգնվում էր կարիեսային ախտահարված հյուսվածքների ամբողջական հեռացման միջոցով, նշանակալի են դարձել ինչպես ժամանակավոր, այնպես էլ մնայուն ատամների բուժման մեջ:

Ատամների առողջությունը կարևոր դեր է խաղում այս հարցում:

Չնայած այս ուղղությամբ ձեռք բերված հաջողություններին, պետք է նշել, որ նոր տնտեսական պայմաններում առաջանում են նոր մոտեցումներ, որոնք կաջակցեն կարծր հյուսվածքների կանխարգելիչ և խնայող եղանակների հայտնաբերմանը:

Հիմնվելով վերոնշյալին, գիտական թեզի արդիականությունը կասկած չի առաջացնում:

Աշխատանքի գիտական նորույթը.

Առաջին անգամ հեղինակի կողմից գնահատվել է Icon համակարգի կաթնատամներում և մնայուն չձևավորված արմատներով ատամներում կիրառման հեռակա արդյունքները, իրականացվել է դենտինի խորը ֆտորացման դենտինհերմետոզացնող հեղուկի և Գլուֆտորէդ նյութի կիրառման հեռակա արդյունքներ գնահատումը կաթնատամների և մնայուն չձևավորված արմատներով ատամների պլոմբավորման ժամանակ:

Ատենախոսության կառուցվածքի գնահատում.

Ատենախոսությունը գրված է ավանդական ձևով և բաղկացած է ներածությունից, գրականության վերլուծությունից, նյութերի և հետազոտական մեթոդների նկարագրությունից, հեղինակի սեփական հետազոտության 2 գլխից, երգակացությունից, եզրահանգումներից, գործնական առաջարկություններից, գրականության ցանկից, որը ներառում է 143 գրական աղբյուր: Աշխատանքը ներկայացված է համակարգչային տպագրության 110 էջի վրա: Հետազոտության արդյունքները պատկերագրված են 5 աղյուսակով և 18 նկարով:

«Գրականության ակնարկ» գլխում ատենախոսի կողմից ներկայացված են վերջին հինգ տարվա աղբյուրների վերլուծված արդյունքներն ըստ ենթագլուխների:

Սեփական հետազոտության 3 գլխում նկարագրված են կաթնատամներում և մնայուն չձևավորված արմատներով ատամներում դենտինի խորը ֆտորացման եղանակի կիրառման ուսումնասիրության հեռակա արդյունքների վերլուծությունը և տարբեր նյութերի համեմատությունները; կաթնատամներում և մնայուն չձևավորված արմատներով ատամներում Icon համակարգի և Tiefenfluorid® էմալիերմետիզացնող հեղուկի կիրառման արդյունքների համեմատական վերլուծությունը; օրթոդոնտիկ պացիենտների շրջանում ատամների էմալի օջախային ապակրակալման ինֆիլտրացիայի եղանակով բուժման արդյունավետությունը տարբեր նյութերի կիրառմամբ; վիտալ ամպուտացիայի եղանակի դեպքում Триоксидент և Calcium Hydroxide BC բուժիչ տակդիրների կիրառմամբ հեռակա արդյունավետությունը:

Առանձին գլխում նկարագրված է կարիեսի բուժման ժամանակ օգտագործվող լցանյութերի կլինիկական համեմատական բնութագիրը և ատրավմատիկ վերականգնողական բուժման արդյունավետությունն ու որակը Ryge չափանիշներով գնահատականը:

Ատենախոսությունում ձևակերպված գիտական դրույթների, եզրակացությունների և առաջարկությունների հավաստիության աստիճանը.

Ուսումնասիրության նպատակը բխում է ընտրված թեմայի արդիականությունից և ուղղված է մանկական տարիքի երեխաների ատամների կարիեսի և նրա բարդությունների բուժման ռացիոնալ եղանակների ընտրությանը ժամանակակից պլոմբանյութերի կիրառմամբ: Աշխատանքում օգտագործված հետազոտական մեթոդները համապատասխանում են սահմանված նպատակներին և խնդիրներին: Ստացված հետազոտության արդյունքների վերլուծությունը հիմք է հանդիսանում օբյեկտիվ եզրակացությունների համար: Եզրակացությունները արտացոլում են ուսումնասիրության բովանդակությունը և համապատասխանում են սահմանված նպատակներին և խնդիրներին: Գործնական առաջարկությունները հիմնավորված են և բխում են ուսումնասիրության արդյունքներից և եզրակացություններից: Ատենախոսի կողմից պաշտպանության համար ներկայացված դրույթները բավարար են, ընդգրկում են հետազոտության արդյունքների ամբողջ ծավալը:

Սահմանված նպատակին և խնդիրներին հասնելու համար իրականացվել են կլինիկական և լաբորատոր ուսումնասիրություններ: Հեղինակը վերլուծել է ստացված տվյալները՝ օգտագործելով համապատասխան ժամանակակից վիճակագրական մեթոդներ: Ատենախոսությունում ներկայացված են կլինիկական օրինակներ:

Սեղմնագրի կառուցվածքը համապատասխանում է ատենախոսության հիմնական գլուխներին:

Քննարկման ընթացքում առաջացել են հետևյալ հարցերը.

Չձևավորված արմատներով մնայուն ատամների Յեմիոնով լեցավորման դեպքում կիրառել եք, արդյո՞ք, բուժիչ և մեկուսիչ տակդիրներ:

Ի՞նչ հաճախականությամբ կարելի է կատարել խորը ֆտորացման եղանակն երեխաների մոտ:

Պաշտոնական ընդդիմախոս՝ ԵՊԲՀ օրթոպեդիկ ստոմատոլոգիայի ամբիոնի վարիչ, Բ.Գ.Թ. դոց. Աննա Ռուբենի Վարդանյան

Պաշտոնական ընդդիմախոս դոց. Աննա Ռուբենի Վարդանյանի ստորագրությունը հաստատում եմ:

ԵՊԲՀ գիտական քարտուղար պրոֆեսոր Տ.Գ.Ավագյան

